

Готуємо дошкільника до навчання читання

Як першому й найбільш впливовому вчителю своєї дитини вам доведеться познайомити трьох-п'ятирічного малюка із читанням і письмом. Надаючи йому щоденні можливості практикувати ранні навички, ви побудуєте фундамент успішного оволодіння читанням. Також він дізнається, що друковане слово – це могутній засіб передачі знань та інформації, а оволодіння ним може бути веселим і цікавим заняттям.

Щоденне навчання грамотності

Діти вчаться найкраще на безпосередньому досвіді безпечного дослідження й експериментування зі своїм світом. Запропонуйте дитині вибір, і нехай вона вирішує, з яких занять хоче розпочати.

Кожна дитина вчиться й розвиває мовні навички протягом свого індивідуального й неповторного періоду часу, проте є універсальні потреби, які необхідні всім дітям молодшого віку, а саме:

- Можливості розвивати та практикувати навички, які зароджуються.
- Підтримка та схвалення докладених зусиль.
- Розуміння того, що постійне навчання є сімейною цінністю.
- Допомога батьків і вихователів при складанні навчального плану, що відповідає рівню розвитку дитини.
- Особливе місце для читання та практичних навчальних занять.

Розвиток словникового запасу й мовлення

Оскільки усні мовні навички передують читанню та письму, щодня давайте дитині можливість казати про те, що вона думає й чого навчається. Як би важко це не було, намагайтесь відповідати на всі її запитання й обговорювати всі сумніви, нерозуміння та хвилювання малюка. Пам'ятайте про те, що багатий словниковий запас і розвинені мовні навички зумовлюють успіх навчання читання.

Ось деякі заняття для розвитку усного мовлення, в яких ви можете брати участь разом:

- Розглядайте сімейні фотоальбоми. Обговорюйте особливі урочистості або важливі події, які є частиною культурних традицій вашої родини.
- Читайте й обговорюйте листи та повідомлення на електронну пошту від членів сім'ї та друзів. Попросіть дитину продиктувати вам своє повідомлення, щоб вона відповіла на лист родичів.
- Співайте пісні, в яких є гра слів.
- Повторюйте улюблені дитячі колискові.

- Попросіть дитину придумати та сказати якомога більше слів, які римуються з певним словом. Починайте із простих слів з великою кількістю варіантів рим, таких як «кіт» або «стілець».
- Грайте у словесні ігри, такі як «Я бачу щось...», «Море хвилюється раз» та інші.
- Придумуйте смішні назви для побутових предметів, наприклад, «пилокрикун» для галасливого пилососа.
- Заохочуйте уяву вашої дитини за допомогою ігор в ляльки, перевдягання в маскарадні костюми та інші заняття на уяву.

Підготовка до читання

Навчання читання та письма засноване на розумінні друкованого слова. Ваша дитина дізнається, що вимовлене слово (мовлення) можна розбити на невеликі окремі звукові одиниці (фонем), які позначаються у вигляді набору символів (літер абетки). І, нарешті, різні комбінації літер формують слова.

Ось деякі заняття, які допоможуть вашій дитині підготуватись до читання:

- Щодня читайте вголос малюку протягом як мінімум 15-ти хвилин.
- Часто відвідуйте публічну бібліотеку. Для дитини такі відвідування стануть важливою подією, особливо, коли в неї з'явиться власний читацький квиток, і вона зможе вибирати книги самостійно.
- Нехай дитина бере участь у публічних заходах у бібліотеці.
- Читайте книги на теми, якими цікавиться дитина. Читайте різні видання – сюжетні, ілюстровані книги, брошури, журнали – як із серії художньої, так і наукової літератури.
- Читайте абетку, дитячі віршики та книги популярних дитячих авторів. Заохочуйте дитину «читати» вивчені напам'ять рядки разом з вами.
- Коли ви читаєте з дитиною, вказуйте їй на те, що слова друкуються зліва направо. Нехай дитина гортає сторінки, щоби підкріпити знання про те, що й сторінки також читаються зліва направо.
- Укажіть дитині на обкладинку, назву й автора книги. Поясніть їх призначення.
- Перечитайте улюблену історію, пропускаючи ключові слова. Попросіть дитину підказати вам відсутні слова.
- Просіть дитину передбачати розвиток сюжету й висловлювати власну думку про прочитану книгу.

Спілкування на папері

Діти поступово переходять від черкання й малювання до спроб зображення літер і, у результаті, до правильного написання літер і слів. Коли ваша дитина

просить вас «прочитати» її каракулі, це свідчить про те, що вона розуміє, що слова в письмовому вигляді позначаються символами (літерами абетки). Письмові й художні заняття також допомагають малюкам розвинути контроль дрібної моторики, уяву та творчі здібності.

Ось кілька порад про виклад думок на папері:

- Тримайте приладдя для письма та малювання в легкодоступних для дитини місцях. Забезпечте малюка папером різних форм, кольорів і розмірів, фломастерами, крейдою й олівцями; клейкою стрічкою (скотчем), клеєм і безпечними ножицями. Зберігайте канцелярські вироби та приладдя у спеціальній коробці або місці, яке дитина може вважати своїм.
- Дайте дитині старі журнали, щоб вона могла вирізати з них фотографії й інші ілюстрації, наклеювати та створювати книги на різні теми – наприклад, абетка, кольори, тварини, іграшки, продукти харчування, форми, числа.
- Нехай ваш дошкільник виготовить власну книгу, використовуючи світлини або малюнки, і продиктує вам підписи для кожної картинки.
- Допомагайте малюку писати/малювати вітальні листівки для друзів і родичів, присвячені особливим датам.
- Коли ваш дошкільник навчиться знаходити письмову відповідність усним звукам, попросіть його експериментувати та складати звуки разом, щоб виходили слова. Креативне письмо – важливий крок на шляху до навчання дитини читання.

Існує безліч порад, які допоможуть вам розвивати наявні навички вашої дитини. Пам'ятайте: є багато ігор і всіляких практичних завдань, які допоможуть дитині дошкільного віку розвивати зароджувані навички читання.